

Minister Spraw Zagranicznych

BM.6003.2.2024 / 4

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Jana Filipa Libickiego podczas 6. posiedzenia Senatu RP, przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w oświadczeniu.

Pytanie 1:

Czy opisana przeze mnie informacja dotycząca środków finansowych przedwojennych obywateli polskich rzeczywiście jest zawarta w raporcie przygotowanym przez ministra Mularczyka?

*W Raporcie o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej 1939-1945 znajdują się szacunkowe dane dotyczące środków finansowych obywateli polskich, które zostały zagrabione przez Niemców podczas II wojny światowej. Do tej kategorii zaliczone zostały oszczędności zdeponowane w polskich bankach i instytucjach kredytowych, a także akcje, obligacje i inne papiery wartościowe. **Środki te zostały wyliczone na kwotę 89 mld 321 mln PLN, wg wartości z 2021 roku.** Raport nie określa, czy środki te są do dnia dzisiejszego zdeponowane w niemieckich bankach.*

Pytanie 2:

Jeśli takie informacje w tym raporcie się znajdują, to jakie działania podjął podczas swojego urzędowania minister Mularczyk, aby te środki odzyskać?

Problem środków finansowych obywateli polskich, które zostały nielegalnie przejęte przez Niemców podczas II wojny światowej był stale podnoszony przez Ministra Mularczyka podczas jego spotkań z przedstawicielami władz niemieckich. Spotkania takie miały miejsce już od listopada 2022 r. Rozmowa Ministra A. Mularczyka (17 listopada 2022 r.) z M. Sarrazinem, politykiem współzrządzającej partii Zielonych, pełnomocnikiem Rządu Federalnego ds. Bałkanów Zachodnich, służyła wyjaśnieniu priorytetowego znaczenia dla Polski tematu odszkodowań, który pozostaje osiąą sporu pomiędzy Warszawą i Berlinem.

Również w czasie spotkań (7 grudnia 2022 r.) z K. Geywitz, federalną minister mieszkalnictwa, rozwoju miast i budownictwa, A. Lührmann, minister stanu w MSZ RFN, A. Michaelisem, sekretarzem stanu w niemieckim MSZ i D. Woidke, premierem kraju związkowego Brandenburgia (SPD), byłym koordynatorem ds.

niemiecko-polskiej współpracy społecznej i przygranicznej strona polska wskazywała na problem dotyczący środków finansowych obywateli polskich, które zostały zagrabione przez państwo niemieckie w czasie II wojny światowej.

Temat ten był każdorazowo poruszany w czasie kolejnych konsultacji Pełnomocnika Rządu ze stroną niemiecką, jak np. w trakcie wizyty wiceministra A. Mularczyka

w Berlinie (21-22 maja 2023 r.), gdy spotkał się z grupą posłów do Bundestagu, w czasie spotkania z odchodzącym na funkcję sekretarza stanu w MSZ RFN b. ambasadorem RFN w Warszawie T. Baggerem (29 sierpnia 2023 r.) i ponownie w czasie spotkania w dniu 3 października 2023 r. z koordynatorem ds. polsko-niemieckiej współpracy międzypolaczej i transgranicznej, członkiem Bundestagu, Dietmarem Nietanem (SPD).

Min. A. Mularczyk podkreślał, że najważniejszym krokiem jest podjęcie przez Niemcy rozmów z Polską na temat otwartych kwestii historycznych, a w szczególności wypłaty odszkodowań za straty finansowe obywateli RP.

Rozmówcy Ministra konsekwentnie odpowiadali, że „kwestia reparacji jest zamknięta”. Traktowali zatem temat środków finansowych jako część większej całości, która w Poczdamie w 1945 r. została definitywnie, wg ich oceny, zamknięta.

Pytanie 3:

Jakie konkretne działania podejmował podczas swego urzędowania minister Mularczyk, aby uzyskać od Republiki Federalnej Niemiec reparacje wojenne, o których tak często publicznie się wypowiadał?

Działalność Ministra Arkadiusza Mularczyka, jako Pełnomocnika Rządu do spraw Odszkodowań za Szkody Wyrządzone Agresją i Okupacją Niemiecką w latach 1939-1945, koncentrowała się na promowaniu tematu polskich strat wojennych oraz starań o uzyskanie reparacji wojennych od Niemiec wśród partnerów zagranicznych Polski i organizacji międzynarodowych.

Pierwszym działaniem było wystosowanie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych 3 października 2022 r. noty dyplomatycznej do Rządu niemieckiego w sprawie wypłaty przez Niemcy odszkodowań. Wobec odpowiedzi strony niemieckiej informującej, że uważa ona temat za zamknięty, polski MSZ wysłał 22 listopada 2022 r. noty dyplomatyczne adresowane do Ministerstw Spraw Zagranicznych państw UE, NATO i innych ważnych partnerów Polski, załączając Raport w języku angielskim.

W dalszej kolejności Pełnomocnik odbył szereg spotkań dwustronnych z przedstawicielami licznych państw oraz organizacji międzynarodowych: Unii Europejskiej, ONZ/UNESCO, Rady Europy oraz OECD. W USA Minister Mularczyk prowadził m.in. rozmowy z Kongresmenami, dążąc do przyjęcia przez Kongres rezolucji popierającej polskie starania o uzyskanie reparacji wojennych od Niemiec. W wyniku starań polskiej dyplomacji w deklaracji końcowej IV szczytu Rady Europy w maju 2023 r. w Reykjaviku znalazł się zapis odnoszący się do konieczności sprawiedliwego zadośćuczynienia za straty poniesione w czasie konfliktów.

Pełnomocnik wystosował szereg pism, wraz ze skróconą formą Raportu, m.in. do członków Parlamentu Europejskiego, parlamentu niemieckiego, jak również wybranych przedstawicieli parlamentów państw Europy Zachodniej. Placówki RP za granicą popularyzowały temat w krajach swojej akredytacji.

Pełnomocnik współpracował także z organizacjami kombatanckimi, instytucjami naukowymi, prawnikami i ekspertami promującymi zagadnienie odszkodowań wojennych dla Polski za granicą. W tym celu stworzono również specjalną stronę internetową. Treści oraz materiały filmowe dostępne na witrynie zostały przetłumaczone na język angielski.

Z wyrazami szacunku

z up. Władysław Teofil Bartoszewski
Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/